

Utsyn mot sørøst fra nordsida av det største vannspeilet 29. juli 2020. Alle fotos: JB.

Fugler ved Røvoltjønnan Femundsmarka nasjonalpark

Jon Bekken

Oktober 2020

Tittel: Fugler ved Røvoltjønnan Femundsmarka nasjonalpark	Emneord: Røvoltjønnan Femundsmarka nasjonalpark Fugler
Feltarbeid: Jon Bekken og Ragnar Ødegaard Rapport: Jon Bekken	Dato: Oktober 2020
Oppdragsgiver: Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	Oppdragsreferanse: Kirsten Thyrum / Sindre K. Valan

Sammendrag:

Røvoltjønnan ligger i Femundsmarka nasjonalpark, i den delen som ligger i Engerdal kommune. Området er et flatt platå litt over skoggrensa. Området preges av en rekke små og store tjern. Det flere stier inn til området, fra Haugen og Storvika ved Femunden, fra Svukuriset og fra Røvollen og Roasten langs Røavassdraget. De mest brukte stiene hører til Den norske turistforenings nettverk av stier.

Området er kjent for sitt gode ørretfiske. Fokus på området har økt etter presentasjon i Lars Monsens fjernsynsprogrammer om villmarksområder i Norge. Også bruken av stier og overnattingssteder i nasjonalparken har vist en økende tendens de siste årene. På bakgrunn av dette kartla Jan Nordvålen i fjelloppsynet antallet vandrere og teltleirer i området fem helger i mai-juni 2019. Perioden ble valgt ut fordi det er i denne tida de hekkende fuglene antas å være mest sårbare. Han noterte også det han så av fugler.

I 2020 kartla Jon Bekken og Ragnar Ødegaard hekkende fugler i området i to feltperioder, tidlig i juni og seint i juli. Det første besøket var lagt til den tida alle artene har kommet, og vadefuglene markerer territoriet, og hannene og mange av hunnene av endene fortsatt ligger på vannet der de hekker. Periode to var lagt seint for å fange opp alle kull av fjellender.

Vi fant alle andeartene vi hadde forventet, kanskje med unntak av bergand. Vi fant de forventede vadefuglene, inkludert lappspove, den arten området er spesielt kjent for. Fiskemåke og rødnebbterne er forholdsvis tallrike.

Lappspoven hadde valgt et litt utsatt hekkeområde, akkurat der hovedstiene løper sammen i nordøst. I første feltperiode varslet hannen svakt, og hunnen lå trolig allerede på reir. Vi gjorde ikke noe forsøk på å finne reiret. Begge smålompene hekket i små tjern nær stier. Arten er forholdsvis robust i forhold til vandrere, men fiskere med lengre opphold nær reiret kan føre til ødelagt hekking. I år var begge hekkingene vellykket. Storlom hadde reir på holme i Røvoltjønnan. Der ble det ikke produsert unger.

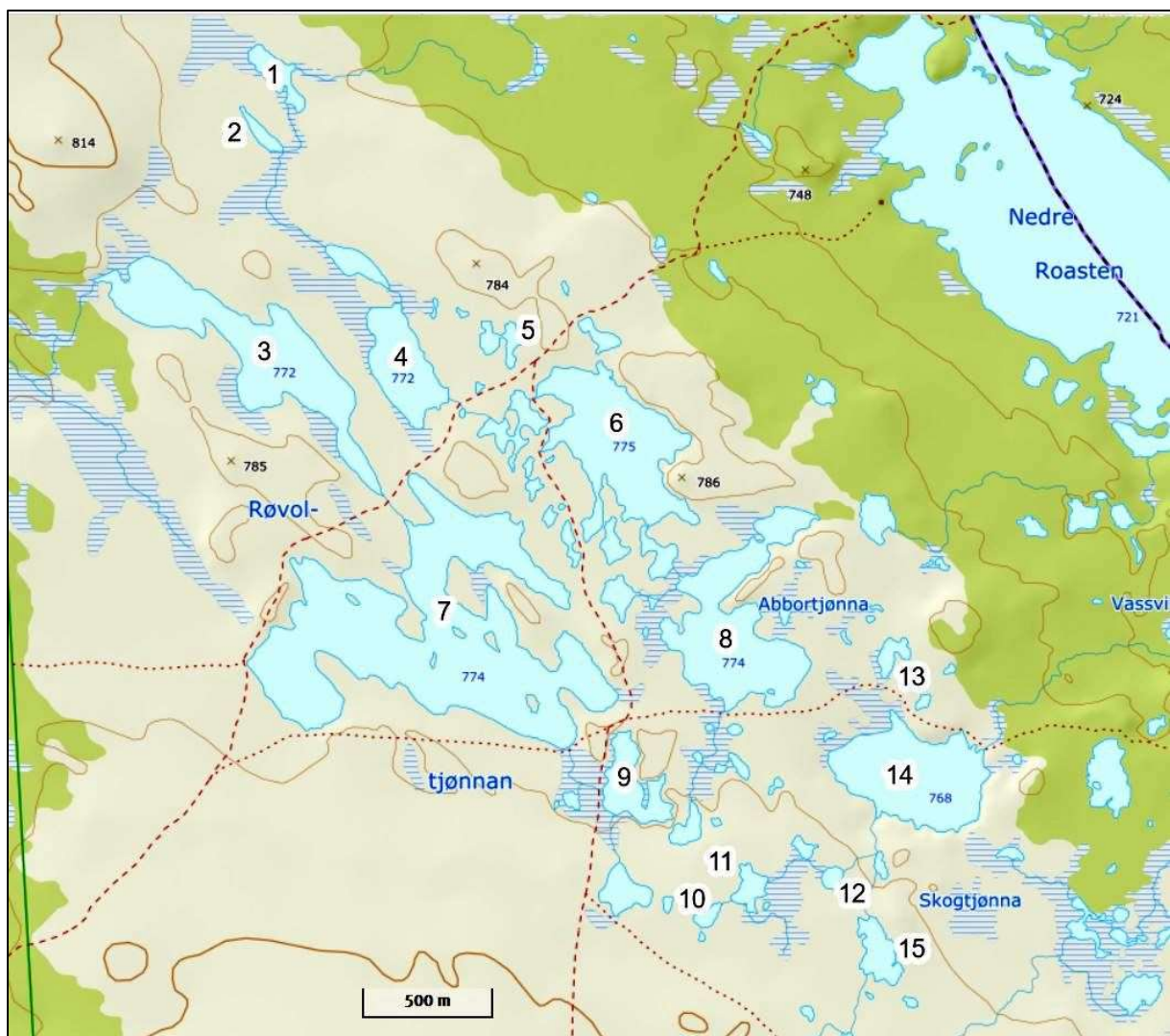
Denne rapporten summerer opp kunnskapen om fuglelivet i området, fra årets kartlegging, tidligere kartlegginger og opplysninger fra Artsobservasjoner. Til sammen er det påvist 33 våtmarksfugler og 18 andre arter. Det er foretatt en vurdering av hvordan ferdsel langs stiene og sportsfiske i tjernene påvirker fuglelivet.

Innledning

Femundsmarka nasjonalpark ble opprettet i 1971. I 2003 ble nasjonalparken utvidet til ca. 570 km², med to tilgrensende landskapsvernområder. Formålet er «å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde, å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer, og å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv».

Undersøkellesområdet ligger sentralt i nasjonalparken, i høydelaget ca. 770 – 790 m o.h. Området har preg av et platå på ca. 5 x 2 kilometer med en rekke små og store tjern. Det største av disse er store Røvoltjønna. Hele området er oppkalt etter de mange tjernene; Røvoltjønna (Figur 1).

Området ligger like over skoggrensa, og har et fattig plantedekke, dominert av lyng- og lavvegetasjon. Det finnes spredte furuer, fjellbjørk og vier. Området har mange mer eller mindre tydelige stier. To av turistforeningens T-merkede stier møtes nordøst i området. Mange forbinder Røvoltjønna med godt ørretfiske og isfiske etter røye.

Figur 1. Undersøkellesområdet med nummer på en del av tjerna.

Tidligere ornitologiske undersøkelser

Opprettelsen av nasjonalparken var bakgrunnen for mer systematiske naturvitenskapelige undersøkelser. Kartlegging av fuglefaunaen ble ledet av Gunnar Borgos etter oppdrag fra Naturverninspektøren for Sør-Norge. Resultatet av denne kartleggingen sammen med eldre opplysninger er tatt med i «Norges Nasjonalparker, Bind 4» (Borgos m.fl. 1972). Statens Naturvernråd foreslo i 1986 en utvidelse av nasjonalparken mot sør og nord, og Jon Bekken fikk i oppdrag fra Fylkesmennene i Hedmark og Sør-Trøndelag å kartlegge fuglefaunaen i hele det store området (Bekken 1991). Observasjoner etter dette er dels meldt inn til Norsk ornitologisk forening avd. Hedmark, dels lagt inn i Artsobservasjoner.

Bruken av stier og overnattingssteder i nasjonalparken har vist en økende tendens de siste årene. På bakgrunn av dette kartla Jan Nordvålen, Engerdal fjellstyre på oppdrag av nasjonalparkstyret antallet vandrere og telteirer i området fem helger i mai-juni 2019. Perioden ble valgt ut fordi det er i denne tida de hekkende fuglene antas å være mest sårbare. Han noterte også det han så av fugler.

Takk

Takk til Ragnar Ødegaard som deltok under begge perioder av feltarbeidet, og som også har lest gjennom og supplert rapportteksten.

Resultater

Fuglefaunaen ble kartlagt av Jon Bekken og Ragnar Ødegaard i to feltperioder, 8.-10. juni og 28.-30. juli 2020. Vi fant alle andeartene vi hadde forventet å finne her. Kanskje kunne man forvente å treffe bergand også, som tidligere syntes å hekke spredt over store deler av Femundsmarka. Arten er kun registrert her i 2019. Vi fant de forventede vadefuglene, med heilo, småspove og rødstilk som de mest tallrike. Sandlo er registrert seks ulike år i perioden 1999-2019, men den ble ikke sett i 2020. Lappspove, den arten området er spesielt kjent for, var til stede også i 2020. Arten hadde valgt et litt utsatt hekkeområde, akkurat der hovedstiene løper sammen i nordøst. I første feltperiode varslet hannen svakt, og hunnen lå trolig allerede på reir. Vi gjorde ikke noe forsøk på å finne reiret. Fiskemåke og rødnebbterne viste seg begge å være forholdsvis tallrike.

Begge lomartene ble funnet hekkende. De to smålomparene hekket i små tjern nær stier. Arten er forholdsvis robust i forhold til kortvarig forstyrrelse. I år var begge hekkingene vellykket. Storlom hadde reir på en liten holme i Røvoltjønna. Denne hekkingen var ikke vellykket.

Det er påvist til sammen 33 arter av våtmarksfugler, og i tillegg er 18 andre fuglearter registrert.

Våtmarksfugler

SANGSVANE

Et ind. 14.6.2004. Arten ble også sett av Jan Nordvålen i mai-juni 2019.

BRUNNAKKE

Dette er trolig en uregelmessig hekkefugl her. Arten foretrekker vann med rikere kantvegetasjon. To ind. 13.6.2005, 2 ind. 13.6. og 1 ind. 25.6.2006. En hunn i tjern 3 i nordvest 10.6.2020.

KRIKKAND

Det foreligger 6 observasjoner, blant dem en hunn med 5 unger 27.5.2018. I 2020 observerte vi først en hann, like etter 5 ind. i flukt over tjern 5, og en hann i tjern 11 den 9.6. Dagen etter en hann i tjern 1 og en hann i tjern 2. To hunnfargede ind. sør i tjern 3 den 29.7.

STOKKAND

Dette er en fåtallig art i dette høydelaget. Arten ble sett 13.6.2005, og en hann holdt til i tjern 11 i sørøst 9.6.2020.

TOPPAND

Det er sannsynlig at arten kan hekke enkelte år. Det foreligger observasjoner av enkeltfugler fra 2006, 2011 og 2016. Den 10.6.2020 lå det 3 hanner nord i tjern 3.

BERGAND

Arten ble sett av Jan Nordvålen i 2019.

HAVELLE

Under feltarbeidet i 1990-91 ble arten ikke sett i Hedmarksdelen av Femundsmarka (Bekken 1991). Fra perioden 2006-16 er det gjort 6 observasjoner av opptil 3 ind. (Artsobservasjoner). Arten ble sett av Jan Nordvålen i mai-juni 2019, og i 2020 et par i st Røvoltjønna (tjern 7) den 8.6., dagen etter en hann nord i tjern 3. Den 29.7. 3 hunnfargede og en hann sør i tjern 3. Dagen etter lå 3 av disse 4 i tjern 4.

SVARTAND

Området er viktig for denne arten. Under kartleggingen i hele nasjonalparken i 1990 ble det største antall av arten sett nettopp her; 6 hanner og 5 hunner (Bekken 1991). Etter det er det lagt 15 observasjoner av opptil 5 ind. inn i Artsobservasjoner. I 2020 så vi stadig svartender i tjern 3 og 7, med stadige forflytninger, maks. antall 5 par 10.6. nord i tjern 3. Den 9.6. lå det 2 hanner og 4 hunner sør i tjern 3, og 2 hanner og 3 hunner i Abbortjønna, og et par i tjern 10. I juli håpet vi å finne flere ungekull, men fant bare to; minst 4 ganske små unger dykket etter mat alene i tjern 4, og i Abbortjønna lå det en hunn med 8 store unger. Voksenfugler ble sett i tjern 3 (2 hunnfargede) og i st Røvoltjønna (1 hann og 2 hunnfargede).

SJØORRE

Arten ble sett av Jan Nordvålen i 2019.

KVINAND

Arten hekker sjelden over skoggrensa, men ett ungekull er observert; hunn med 8 unger 21.7.2005 sørøst i st Røvoltjønna. Enkeltind. er sett 2009 og 2011. I 2020 lå det den 10.6. 3 hanner nord i tjern 3. Dette kan ha vært hanner på næringssøk fra hekkeplasser lavere i terrenget.

SILAND

To ind. ble sett 30.5.2009. Nord i st Røvoltjønna et par og to hunner 9.6.2020.

LAKSAND

Det foreligger fem observasjoner av enkeltind. i perioden 1997-2016. Arten ble sett av Jan Nordvålen i 2019. Ikke sett i 2020.

SMÅLOM

Arten ble ikke sett under feltarbeidet i 1990-91. Senere er smålom observert 28.6.2006 (2 ind.), 31.5.2009 (1 ind.) og 15.6.2014 (4 ind.), og også av Jan Nordvålen i 2019. I 2020 fant vi to hekkende par, i østre del av tjern 5 (2 unger) og i tjern 13 nord for Skogtjønna (1 unge).

STORLOM

Det foreligger 10 observasjoner fra perioden 2005-19. Arten ble også sett av Jan Nordvålen i 2019. I juni 2020 ble storlom sett i flere av tjernene, trolig var det 3 eller 4 ind. i området. En rugende fugl ble observert på en liten holme i st Røvoltjønna. I juli lå et par sør i tjern 6, senere det samme eller et annet par i tjern 3. Det ble ikke observert unger.

FISKEØRN

Et ind. ble observert 16.6.2011. Jan Nordvålen hadde en usikker observasjon i 2019.

TRANE

Et ind. ble observert 13.6.2005.

HEILO

En av de vanligste vaderne, flere par hekker i området.

SANDLO

Det foreligger 8 observasjoner fra 1999 til 2016 av opptil 5 ind. Arten ble også sett av Jan Nordvålen i 2019. Ikke sett i 2020.

SMÅSPOVE

En av de vanligste vaderne, flere par hekker i området.

LAPPSPOVE

Området er kjent for sin forekomst av denne arten. Kanskje er dette den eneste stabile forekomst utenfor Finnmark. Arten ble oppdaget av Roald Bengtson under kartleggingen i 1990. På neste side er det satt opp en oversikt over observasjoner rapportert inn til NOF avd. Hedmark og Artsobservasjoner.

Lappsøvehannen fotografert gjennom teleskop 10. juni 2020.

- 1990 Et sterkt varslende par 30.6.-1.7. Roald Bengtson, Jon Bekken
- 1991 To sterkt varslende hanner 9.6. Christian Steel, Roald Bengtson, Jon Bekken
- 1992 En varslende hann 25.6. Anita Eriksen
- 1993 Sannsynligvis tre varslende par 17.-18.6. Torsten Ryslavy m.fl.
- 1994 Et ivrig varslende par + 2 ind. til 6.-7.6. Roald Bengtson
- 1997 Et par med engstelig atferd og dagen etter to varslende hanner 4.-5.7. Arvid Johnsen, Roald Bengtson
- 1999 Et varslende ind. 13.6. Inge Selås, Bernt Jarle Vatland
To par 20.6. Kjell Sigurd Røisli m.fl.
- 2000 Et par og minst en hann til, opphisset atferd og varsling 12.-13.6. Roald Bengtson, Morten Erichsen
- 2002 Fire hanner og en hunn, reirfunn 3 egg 11.-12.6. Roald Bengtson, Morten Erichsen
- 2004 To ind. 14.6. Bernt Jarle Vatland
- 2005 Fire hanner og en hunn 13.6. Bernt Jarle Vatland
Hele 8 ind. 11.7. Tor Krotseng
- 2006 Fire hanner og en hunn 12.6. Bernt Jarle Vatland
- 2009 To ind. med engstelig atferd 30.5.-1.6. Bernt Jarle Vatland
- 2011 Et par og muligens en hann til som varslet 16.6. Bernt Jarle Vatland
- 2013 En hann med engstelig atferd 18.-19.6. Bernt Jarle Vatland
- 2014 En hunn med engstelig atferd 15.6. Bernt Jarle Vatland
- 2019 Arten ble sett av Jan Nordvålen
- 2020 En varslende hann 9.-10.6. Den ble først sett i nordenden av tjern 6, neste dag i helt sør i tjern 5. Jon Bekken, Ragnar Ødegaard

FJELLMYRLØPER

Bare en observasjon er kjent, et ind. 13.6.2005.

MYRSNIPE

To observasjoner er kjent; 2 ind. 29.6.2006, og 1 ind. 19.6.2013.

STRANDSNIPE

Bare en observasjon er kjent, et ind. 5.7.1997.

GLUTTSNIPE

Arten er omtalt som en karakterart for Femundsmarka (Borgos m.fl. 1972). Over skogen blir den ikke registrert så ofte, det er fra før kjent 5 observasjoner av 1-2 ind. Den 9. og 10.6.2020 hadde et ind. flere ganger fluktspill langs nordøstkant av undersøkelsesområdet.

GRØNNSTILK

Fra før foreligger det kun en observasjon; 1 ind. 26.-28.6.2009. I 2020 et ind. 29.7. der stien fra Storvika når fram til st Røvoltjønna.

RØDSTILK

En av de vanligste vaderne, flere par hekker i området. Denne høylytte arten setter sitt preg på lydbildet i området.

DVERGMÅKE

Tre ind. 18.6.2013. Fem ind. om morgenen 8.6.2020 (Bernt Jarle Vatland pers. medd.) Vi hadde en usikker observasjon av to overflygende ind. om ettermiddagen samme dag. Arten er de siste årene påvist hekkende på nye steder i Nord-Hedmark, bl.a. på andre sida av Femunden litt lenger sør.

FISKEMÅKE

Det er lagt inn ti observasjoner av opptil 12 ind. i Artsobservasjoner. I juni 2020 observerte spredte ind. ved mange av tjernene, en gang 10 ind. sammen ved st Røvoltjønna. I juli varslet det rundt fem par i området. En nesten flygedyktig unge ble observert i tjern 6.

GRÅMÅKE

Et ind. 30.5.2009. Arten ble også sett av Jan Nordvålen i 2019.

RØDNEBBTERNE

Arten ble registrert her under kartleggingen av nasjonalparken i 1990-91. Etter det er det lagt inn kun 4 observasjoner i Artsobservasjoner. Den 26.-28.6.2009 ble hele 30 ind. observert. Arten ble også sett av Jan Nordvålen i 2019. I juni 2020 så vi spredte ind. over hele området, med mye kontaktlyder. Ved en anledning 9.6. fløy 17 ind. sammen over tjern 6. De så ikke ut til å ha startet egglegging. Den 29.7. var det ingen terner å se. Med rugetid og ungetid fram til flygedyktighet hver på 20-22 dager, tyder mye på at ternene ikke hekket vellykket dette året.

GULERLE

Det er lagt inn åtte observasjoner i Artsobservasjoner. En fast hekkeart i området, i 2020 noterte vi varslende fugler 4 steder.

LAPPSPURV

Kun en observasjon foreligger, et ind. ble observert 21.6.2016.

SIVSPURV

Det synes ikke å være lagt inn observasjoner av arten i Artsobservasjoner. Vi observerte arten 9.6. i det skogkledde området vest for Skogtjønna og 29.7. ved sørenden av tjern 3.

Andre fuglearter

LIRYPE

Det er lagt inn fem observasjoner i Artsobservasjoner. Vi observerte arten to ganger i 2020.

FJELLRYPE

Det er lagt inn to observasjoner i Artsobservasjoner. I 2020 støkte vi en stegg og vi så en ubestemt rype i flukt, som trolig var denne arten.

HAVØRN

Et ind. 16.6.2011 (Artsobservasjoner), og arten ble også sett av Jan Nordvålen i 2019.

DVERGFALK

Et ind. 16.6.2011 (Artsobservasjoner).

GJØK

Det er lagt inn to observasjoner i Artsobservasjoner. Vi hørte arten stadig 9. og 10.6.2020.

HEIPIPLERKE

Det er lagt inn ti observasjoner i Artsobservasjoner. Vanlig art, vi noterte heipiplerke 13 ganger under feltarbeidet i 2020.

LINERLE

Arten ble sett 5.7.1997, og arten ble også sett av Jan Nordvålen i 2019. Vi registrerte ei overflygende linerle den 9.6.2020.

RØDSTJERT

Arten ble sett av Jan Nordvålen i 2019. I 2020 registrerte vi syngende rødstjert i furuskogen i lia ned mot Femunden, men ikke i undersøkelsesområdet.

GRÅTROST

Arten ble registrert overflygende 26.-28.6.2009 (Artsobservasjoner).

LØVSANGER

Det er lagt inn sju observasjoner i Artsobservasjoner. Arten hekker der det vokser litt trær eller vierkratt, i 2020 noterte vi arten seks ganger.

STEINSKVETT

Det er lagt inn elleve observasjoner i Artsobservasjoner. I 2020 observerte vi arten ni ganger, blant annet et kull mellom tjern 6 og 7.

TORNSKATE

Det foreligger to observasjoner; et ind. 11.6.2004 og et ind. 16.6.2006.

SKJÆRE

To skjærer ble observert her 5.7.1997.

KRÅKE

Det er lagt inn fire observasjoner i Artsobservasjoner. I 2020 observerte vi enkeltfugler to ganger og en gang et par på matleting.

RAVN

Det er lagt inn fem observasjoner i Artsobservasjoner. Et ind. fløy over området 9.6.2020.

BJØRKEFINK

Arten ble sett av Jan Nordvålen i 2019. Vi registrerte arten 9.6.2020 i skogen sør for Skogtjønna.

GRÅSISIK

Det er lagt inn tre observasjoner i Artsobservasjoner. Arten kan hekke der det vokser litt trær eller vierkratt, i 2020 noterte vi arten i skogen øst for Skogtjønna, og overflygende sørenden av tjern 3.

GRANKORSNEBB

Et ind. 9.6.2020 i ved tjernet i skogen øst for Skogtjønna.

Rødlistearter

Blant de arter som hekker årlig eller i hvert fall enkelte år, finner vi sju arter i truethetskategori NT *Nær truet* i Norsk rødliste for arter 2015 (Henriksen og Hilmo 2015):

Havelle	Fiskemåke
Svartand	Gjøk
Lirype	Sivspurv
Fjellrype	

Oversikt over våtmarksfugler

Tabell 1 viser en oversikt over våtmarksfugler ved Røvoltjønnan, hvilke arter som antas å hekke/ha hekketforsøk årlig, hekke enkelte år, og hvilke som er tilfeldig påvist.

Tabell 1. Forekomst av våtmarksfugler ved Røvoltjønnan.

	Antas å hekke årlig	Hekker enkelte år	Tilfeldig gjest
Sangsvane			X
Brunnakke		X	
Krikkand	X		
Stokkand		X	
Toppand		X	
Bergand			X
Havelle		X	
Svartand	X		
Sjørre			X
Kvinand		X	
Siland		X	
Laksand		X	
Smålom	X		
Storlom	X		
Fiskeørn			X
Trane			X
Heilo	X		
Sandlo		X	
Småspove	X		
Lappspove	X		
Fjellmyrløper			X
Myrsnipe			X
Strandsnipe			X
Gluttsnipe		X	
Grønnstilk			X
Rødstilk	X		
Dvergmåke			X
Fiskemåke	X		
Gråmåke			X
Rødnebbterne	X		
Gulerle	X		
Lappspurv			X
Sivspurv	X		
Antall arter	12	9	12

Solnedgang ved sørenden av tjern 3 den 9. juni 2020.

Fugler, fjellvandrere og fiskere

Røvoltjønnan ligger sentralt i Femundsmarka nasjonalpark. Fra sør og vest kommer det stier fra Den norske turistforenings hytte Svukuriset og fra Haugen ved Femunden. Fra nordøst kommer stien fra Røvollen turisthytte. I tillegg finnes flere mindre brukte stier. I juni 2019 observerte Jan Nordvålen fra 20 til 32 personer hver av de tre helgene han overvåket området. Den helga som tilsvarer vår første periode telte han 20 personer innenfor området. Siden vi var her fra mandag til onsdag, er det naturlig at det var noe mindre trafikk enn dette. I andre feltperiode var det vesentlig flere personer her. Vi hadde fokus på fuglefaunaen, men hadde inntrykk at de fjellvandrerne vi observerte gikk gjennom området uten noe særlig stopp. Unntaket var en gruppe på to vandrere som overnattet i telt ved tjern 5.

I første feltperioder var det få fiskere ved tjerna. I andre periode i juli var det teltleirer minst 5-6 steder, med 1-4 fiskere hvert sted. Den forutsibare, kortvarige forstyrrelsen når noen passerer langs stiene, kan fuglene i noe grad vende seg til. Det er en større belastning når fiskere oppholder seg lenge på en god fiskeplass som ligger nær et reir eller et kull av små unger. Da kan reiret bli forlatt, eventuelt kan eggene eller ungene ta skade av nedkjøling, eller bli predatert av f.eks. kråkefugler.

Som også Jan Nordvålen påpeker, er det nok de som camper og rusler langs vannkanten i kortere eller lengre tid som kan være et problem for fuglene. De fleste som fisket holdt til ved st Røvoltjønnan, og det store tjernet nordøst for dette, som vi har gitt nummer 6. Størst konsentrasjon av ender var det i tjern 3, og her så vi ingen som fisket. Vadefuglene hekket spredt utover hele arealet. Den mest effektive måte å begrense belastningen på hekkende fugler vil være å starte fiskesesongen seinere. Hver uke vil være av det gode. Ved fiskestart 1. juli vil mange av artene ha unger som tåler litt bedre å ligge skjult i vegetasjonen inntil en fisker forflytter seg videre. Unger av ender og lom er på denne tida med noen unntak store nok til å svømme unna områder med forstyrrelser.

Litteratur

- Bekken, J. 1991. Fuglefaunaen i Femundsmarka. Rapport nr. 57. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernavdelingen. 40 s.
- Borgos, G., R. Elven, m.fl. 1972. Norges Nasjonalparker 4. Femundsmarka. Gutulia. Lutherstiftelsens Forlag. 115 s.
- Henriksen, S. og Hilmo, O. (red.). 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken. ISBN: 978-82-92838-41-9.
- Nordvålen, Jan. 2019. Rapport fra overvåkingsprosjekt på Røvolfjellet, Femundsmarka mai/juni 2019. 2 s.